

ENDODONTIYA MUOLAJASIDAN KEYINGI XATO VA ASORATLAR

Xolboyeva Nasiba Asrorovna

Samarkand davlat tibbiyot universiteti Stomatologiya fakulteti Terapevtik
stomatologiya kafedrasida assistenti

Xojaliyeva Nafisa Nodir qizi

Samarkand davlat tibbiyot universiteti Stomatologiya fakulteti student

Annotatsiya: Ushbu maqolada endodontiya muolajasidan keyingi xato va asoratlar ko'rib chiqilgan.

Kalit so'zlar: xatolar, asoratlar, davolash, paydo bo'lishi.

Shifokorlarning katta sa'y-harakatlariga va davolash usullarini takomillashtirishga qaramay, muvaffaqiyatsizliklar endodontik davolashda qisman sodir bo'ladi va davom etadi ammo inson tanasining anatomik va fiziologik xususiyatlari, muvaffaqiyatga kam ta'sir qilmaydigan o'zgaruvchan omillar mavjud davolash va ular davolovchi shifokorning harakatlariga bog'liq. Muvaffaqiyatsiz bo'lgan harakatlar davolashni "davolash xatolari" deb ta'riflash mumkin. Har bir xato xavfni oshiradi hech bo'lmaganda olib kelishi mumkin bo'lgan qandaydir asorat tishni takroriy davolash zarurati va bu tishni yo'qotish va ba'zi hollarda keyinchalik jiddiy asoratlarga, ko'pincha yallig'lanish xarakteriga ega. Bunda qo'llanma, asosiy e'tibor bosqichlarda mumkin bo'lgan xatolarga qaratilgan tishni endodontik davolash. Ularning paydo bo'lishi uchun zarur shart-sharoitlarni tahlil qilish amalga oshiriladi va ularning oldini olish bo'yicha tavsiyalar berilgan. Bundan tashqari, qisqacha tavsiyalar berilgan endodontik davolashdagi xatolarni va ularning asoratlarini bartaraf etish usullari. Darslik avvalo, talabalar va yangi shifokorlar uchun foydali bo'ladi, ammo biz shifokorlar bilan Shuningdek, ular o'zlari uchun foydali ma'lumotlarni topa oladilar.

Endodontik davolash xatolarining paydo bo'lishi.

Asoratlarni keltirib chiqarishi mumkin bo'lgan xato darajasini tasniflash:

1. Tashkiliy.
2. Diagnostika.
3. Davolash.

O'z navbatida, xatolar eng yaqin bo'lishi, mumkin bo'lgan oqibatlariga olib keladi.

Keyingi oqibatlar:

1. Ildizning uzunlashib sinishi.
2. To'planishdan keyingi og'riqlar.
3. Surunkali yallig'lanish jarayonining kuchayishi.

Uzoq muddatli oqibatlar:

1. Surunkali odontogen infeksiya o'chog'ining paydo bo'lishi.
2. Surunkali odontogen infeksiyaning o'chog'i davom etadi yoki rivojlanadi.
3. Tish tojining rangi o'zgarishi.

Tashkiliy xatolar.

Davolash muassasasi ishini tashkil etish bilan bog'liq. Bu kabi xatolarni o'z ichiga oladi xodimlarni tanlash, ularni bo'linmalar bo'yicha tegishli taqsimlash kabi masalalar; kerakli asbob-uskunalar, uskunalar, plomba materiallari bilan ta'minlash va dori-darmonlar bilan ta'minlash; sanitariya-gigiena standartlarini ta'minlash; davolash sifatini nazorat qilish; tibbiyot xodimlarining malakasini oshirishni ta'minlash. O'ziga qaramay to'g'ridan-to'g'ri davolanish jarayonidan masofa, ular ko'pincha juda ko'p narsalarga olib keladi jiddiy oqibatlar. Buning ajablanarli joyi yo'q, bu haqda da'volarni oldini olish uchun endodontik davolanishning fazilatlarini turli xil "davolash darajalari" ni ajratib turadi, ya'ni: birinchi daraja – bepul stomatologik yordam, ikkinchi daraja-pullik yoki qisman pullik endodontik davolash, uchinchi daraja esa pullik endodontik davolash "master-klass". Shunga ko'ra, har xil endodontik hajm taxmin qilinadi davolash, afsuski, sifatdan kelib chiqadi. Ajablanarlisi shundaki, ular endodontiya tarafdorlari xatolaridan eng ko'p tashvishlanadilar, "master-klass" darajasidagi xizmatlarni ko'rsatadigan shifokorlar. Ammo har bir tish shifokori qalban u sifatning "idealiga" intiladi, shuning uchun tibbiy xatolar muammosi hamma uchun qiziq tish ildizi kanaliga "cho'kib ketgan".

Diagnostik xatolar: Ular tekshiruv bosqichida uchraydi va ko'pincha usulni noto'g'ri tanlashga olib keladi davolash usullari. Bunga rentgen tekshiruvini rad etish, kam baholash olib kelishi mumkin periodontiumdagi patologik o'zgarishlar darajasi. Ushbu asoratlarning oldini olish uchun turli kasalliklarning differensial diagnostikasini yaxshi bilish kerak va turli patologik jarayonlarning belgilarini to'g'ri baholashni o'rganing.

Farqlash kerak:

1. O'rta karies uchun surunkali periodontit.
2. Chuqur karies uchun o'tkir pulpit.
3. Trigeminal nevrалgiya uchun o'tkir pulpit va periodontit.
4. Tish go'shti polipidan gipertrofik pulpit, bo'shliq bo'shlig'iga singib ketgan.
5. Periodontitdan surunkali periodontitning kuchayishi.

Terapevtik xatolar.

Endodontik davolanishning har bir bosqichida xatolar va asoratlar mumkin. Ular mumkin turli sabablarga ko'ra bo'lishi kerak. Ulardan asosiylari: shifokorning past malakasi; ish texnologiyasini buzish; to'liq bo'lmagan asboblarning to'plami; tor spektr dori-darmonlar va plomba materiallari. Xatolarning katta guruhi shifokorning beparvoligi sababi. Endodontiya-bu zargarlik buyumlari, ko'plab manipulyatsiyalar amalga oshiriladi ko'zga etib bo'lmaydigan sharoitlar, shifokor faqat o'z bilimlariga umid qilishi mumkin, taktik hislar va yaxshi ko'nikmalar. Stomatologiyaning ushbu bo'limida, quyidagilarga qaramay qayta ishlangan tuzilmalar va ishlatiladigan asboblarning miniatyurasi kichik narsalar emas.

Endodontiya muolajasidan keyin turli xatolar va asoratlar yuzaga kelishi mumkin. Bularni kamaytirish uchun muolaja oldida va davomida ehtiyotkorlik talab qilinadi. Ba'zi xatolar va asoratlari:

1. Infeksiya tarqalishi: Agar kanal to'g'ri dezinfeksiya qilinmasa yoki bakteriyalar to'liq o'ldirilmasa, infeksiya yoyilishi mumkin.
2. Kanalni noto'g'ri tozalash: Kanallar to'liq va chuqur tozalanmasa, chirik va bakteriyalar qolishi mumkin.
3. Kanalni noto'g'ri plombalash: Agar kanallar to'liq yoki to'g'ri plombalanmasa, bo'shliq qolishi mumkin va bu infeksiya tarqalishiga olib kelishi mumkin.
4. Instrumentlar sinishi: Kanalni tozalashda ishlatiladigan instrumentlar sinishi mumkin, bu esa muolajani qiyinlashtirishi va asoratlarni oshirishi mumkin.
5. To'qimalarga zarar yetishi: Muolaja davomida kanal atrofidagi to'qimalarga zarar yetishi mumkin, bu esa og'riq va yallig'lanishga sabab bo'ladi.
6. Perforatsiya: Kanallarni tozalashda yoki plombalashda devorlar perforatsiya qilinishi mumkin, bu esa davolashni yanada murakkablashtiradi.
7. Reinfeksiya: Agar kanallar to'liq va sifatli plombalanmasa, vaqt o'tishi bilan infeksiya qayta paydo bo'lishi mumkin.

8. Tishning singani yoki shikoslangani: Muolaja davomida yoki undan keyin tishni yoki uning qismlarini sinishi mumkin.

XULOSA

Agar endodontiya muolajasidan keyin qandaydir asoratlar yuzaga kelsa, darhol stomatologga murojaat qilish lozim. Har bir holat individual va shifokor maslahati asosida to‘g‘ri davolash usuli belgilanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Tish-jag ' tizimining anatomiyasi va biomexanikasi / Ed. Arutyunova, I. Y. Lebedenko Tomonidan. M.: amaliy tibbiyot, 2007.

2. Apokin A. D., Kutyaev S. A. tish anatomiyasi va endodontik kirish. Yaroslavl: Nashriyotchi Aleksandr Rutman, 2008 Yil.

3. Harbiy stomatologiya. G. I. Proxvatilov tomonidan tahrirlangan. Spb.: Vmeda, ELBI-Spb, 2008.

4. Asrorovna, K. N., & Furkatovna, T. K. (2024). NONCARIOUS DISEASES OF DENTAL CARIES IN PATIENTS WITH DIABETES. *International Journal of Integrative and Modern Medicine*, 2(3), 69-74.

5. Холбоева, Н. А., & Хайдарова, Д. М. МЕХАНИЧЕСКАЯ ОБРАБОТКА И РАСШИРЕНИЕ КОРНЕВЫХ КАНАЛОВ ХИМИЧЕСКИМИ ПРЕПАРАТАМИ (ЭНДОЛУБРИКАНТЫ).

6. Kholboeva Nasiba Asrorovna, Turaeva Kamila Furkatovna, & Akhtamov is the son of Temur Shuhrat. (2024). Periodontal Tissue Changes in Patients with Diabetes. *EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE*, 4(2), 74–77. Retrieved from <http://www.inovatus.es/index.php/ejmmp/article/view/2418>

7. Nasiba Asrorovna, K. (2024). Changes in the Mucous Membrane of the Oral Cavity in Leukemia. *EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE*, 4(2), 316–319. Retrieved from <https://inovatus.es/index.php/ejmmp/article/view/2476>

8. Kholboeva Nasiba Asrorovna, Turaeva Kamila Furkatovna, & Akhtamov is the son of Temur Shuhrat. (2024). Periodontal Tissue Changes in Patients with Diabetes. *EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE*, 4(2), 74–77. Retrieved from <http://www.inovatus.es/index.php/ejmmp/article/view/2418>

9. Xolboyeva Nasiba Asrorovna, ., Jurayev Oltinbek MexriddinUgli, ., & Kuchkarov Sardor Fazliddin Ugli, . (2023). THE MAIN CLINICAL FEATURES OF THE ORAL CAVITY OF PREGNANT WOMEN SUFFERING FROM GINGIVITIS. European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies, 3(10), 258–262. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/eijmrms/article/view/25542>

Research Science and
Innovation House

